

Starostwo Powiatowe w Limanowej

Sprawozdanie z Programu edukacji ekologicznej
społeczeństwa w Powiecie Limanowskim
IX edycja 2014

w ramach:

Powiatowego Centrum Ekologicznego

ZREALIZOWANE PROJEKTY W RAMACH PROGRAMU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ
SPOŁECZEŃSTWA W POWIECIE LIMANOWSKIM IX EDYCJA 2014 PRZEZ PCE

Zawartość

1.	Kontynuacja Programu promocji segregacji odpadów	3
2.	„V powiatowy konkursu wiedzy o ochronie przyrody”	8
3.	„Święto drzewa” XII edycja – kontynuacja projektu promujący zieleń wysoką;	16
4.	„Dzień Ziemi 2014” - Zmieniaj nawyki - nie klimat!	21
5.	„Sprzątania Świata 2014”	25
6.	Zorganizowane warsztaty, konferencje, prelekcje	27
7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	31
8.	Wydawnictwa	32
9.	Informacja i media	32
10.	Efekty ekologiczne i społeczne i materialne	33
11.	Finansowanie	33

1. Kontynuacja Programu promocji segregacji odpadów

Program realizowany przez PCE od 2007 roku, w ramach którego kontynuowane są poszczególne projekty, takie jak.: zbiórka surowców wtórnych, ograniczania zużycia w budynku starostwa materiałów biurowych, wody, energii oraz wprowadzanie w życie, realizacja i aktualizacja ekologicznych certyfikatów i polityk środowiskowych.

a) Segregacja odpadów w urzędzie Starostwa Powiatowego w Limanowej 2010 r. – 2014 r.;

W dniu 13.04.2010 r. uchwałą Zarządu Powiatu Limanowskiego została wprowadzona do urzędu segregacja makulatury. W 2014 roku była ona kontynuowana.

Propozycja segregowania makulatury została podyktowana trzema głównymi powodami. Pierwszym jest ochrona środowiska naturalnego, drugim jest rozwiązanie pozytywne z ekonomicznego punktu widzenia, gdyż w pomieszczeniach biurowych większość odpadów jest w formie papierowej, trzecim jest forma edukacji.

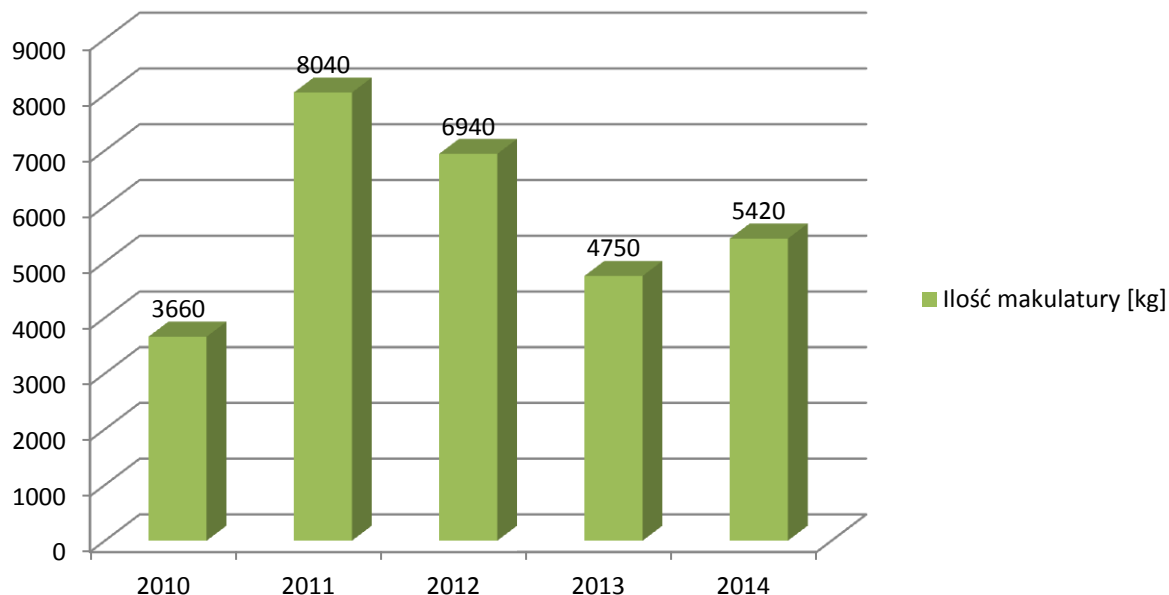
W 2010 roku zostały zakupione pojemniki na makulaturę do wszystkich pokojów w budynkach A, B i C. W roku

2014 zebrano ponad 5 ton makulatury, a łącznie latach 2010-2014 zebrano prawie 30 ton za którą do budżetu powiatu wpłynęło ponad 2,5 tys. zł.

Z uzyskanych pieniędzy ze sprzedaży makulatury zakupiono w 2010 roku perlatory na wszystkie krany w urzędzie w celu ograniczenia zużycia wody. Podstawową funkcją perlatorów jest zwiększenie wydajności baterii poprzez ekonomiczny przepływ ok. 7,8 l na minutę obficie napowietrzonej wody. Perlator zapewnia oszczędność rzędu 50% wody, co w naszym przypadku łącznie z opłatami za ścieki stanowi oszczędność ok. kilka tysięcy złotych rocznie.

Wywóz makulatury ze Starostwa Powiatowego w Limanowej

b) „Zbieranie baterii” – projekt promujący zbiórkę baterii i akumulatorów w powiecie Limanowskim przy współpracy Organizacji Odzysku REBA w Warszawie od 2007 r. – 2014 r.

Od 2007 roku Powiatowe Centrum Ekologiczne włączyło się w akcję zbierania baterii i recyklingu baterii. W 2014 roku zbieranie baterii było kontynuowane. PCE utworzyło 13 punktów zbiórki w urzędach Gmin i powiatu oraz 33 w szkołach i 18 w sklepach w czasie kiedy jeszcze nie wszedł taki obowiązek ustawowy.

Należy zaznaczyć, że PCE wdrożyło projekt zbierania baterii zanim jeszcze był ustawowy obowiązek. Dzięki zbudowanemu systemowi zbiórki baterii było znacznie łatwiej wdrożyć w system po wejściu w życie ustawy o bateriach i akumulatorach w 2013 r.

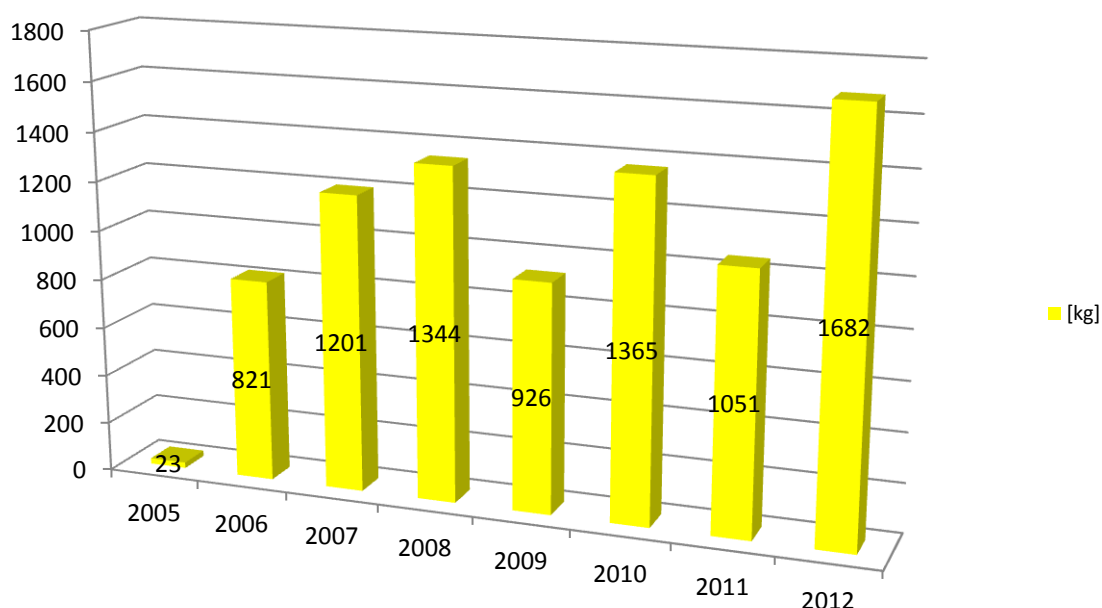
Mimo to punkty zbiórki zostały utrzymane w 2014 roku i pełnią one rolę edukacyjną. Napełnianie są regularni i utylizowane przez odpowiednie organizacje odzysku.

Oddając baterii organizacjom odzysku mamy pewność, że zostały one poddane recyklingowi (prawie całkowity odzysk zawartych w nich związków). Tym sposobem zmniejsza się masa niebezpiecznych, a także zmniejsza ich negatywny wpływ na środowisko.

Wdrożony przez PCE program zbiórki baterii znacznie zwiększył ilość oddawanych recyklingowi baterii, które są wywożone z powiatu. Należy pamiętać, że każda oddana bateria jest wywożona z powiatu limanowskiego i nie trafia na miejscowe wysypiska śmieci.

Od 2013 roku organizacja odzysku Reba nie udziela informacji dot. zebranych baterii z powiatu limanowskiego, a nasze statystyki opierają się na latach 2005-2012.

Zbiórka i wywóz baterii z Powiatu Limanowskiego

c) *Utrzymywanie i aktualizacja Polityki Środowiskowej oraz Certyfikatu Zielone Biuro 2012 – 2014 r.*

ZIELONE BIURO
202/2012/ZB

Uwieńczeniem długoletnich działań Wydziału w ramach edukacji ekologicznej, wywozu z terenu powiatu baterii, azbestu, sadzenia drzew, adopcji potoków, konferencji, warsztatów i konkursów ekologicznych, wydawnictw takich jak atlasy roślin, ulotki, foldery, płyty CD-r, o tematyce ekologicznej, utworzenie ścieżki przyrodniczo leśnej, wydanie toreb ekologicznych oraz oszczędnego gospodarowania zasobami w urzędzie tj. papierem, wodą i energią było otrzymanie pod koniec 2012 roku Certyfikatu Zielone Biuro.

Działania w 2014 roku miały za cel utrzymać na wysokim poziomie wszystkie wyznaczniki tego Certyfikatu oraz realizować i aktualizować Politykę Środowiskową przyjętą w Urzędzie.

Główne działania ograniczające wpływ na środowisko:

1. Segregacja makulatury,
2. Ograniczenie wytwarzania niesegregowanych odpadów,
3. Ograniczenie zużycia wody,
4. Zmniejszenie zużycia prądu elektrycznego,
5. Wykonanie pomiarów natężenia światła niezbędnego do pracy oraz minimalizacja jego użycia w punktach o mniejszych wymaganiach,
6. Wprowadzenie polityki środowiskowej,
7. Monitoring środowiska w miejscu pracy,
8. Prowadzenie kalkulatora środowiskowego pozwala na monitorowanie zużycia prąd, gazu, wody i energii.

Staraniem Wydziału Została również wprowadzona w Urzędzie Polityka Środowiskowa, która jest publicznie dostępnym dokumentem określającym intencje urzędu

względem środowiska. Informuje wszystkie zainteresowane strony, że nasz urząd jest w pełni świadomy swoich obowiązków w stosunku do ochrony środowiska naturalnego oraz zobowiązuje się do ograniczenia swego wpływu na środowisko.

Głównym założeniem jest ograniczenie negatywnego oddziaływania biura na środowisko poprzez oszczędne gospodarowanie papierem, wodą, energią, minimalizacja odpadów jak również promowanie prośrodowiskowych, nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Zasadniczym celem programu jest uzyskanie przez firmę wymiernych korzyści, tak w aspekcie środowiskowym jaki również ekonomicznym i społecznym.

Głównym celem ekologicznym jest ciągłe dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczanie i minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko oraz zapobieganie degradacji środowiska. Wspólnie możemy zrealizować ten cel wyrabiając w sobie dobre nawyki oszczędzania i racjonalnego gospodarowania zasobami w naszym miejscu pracy na poszczególnych stanowiskach.

W tej chwili od 2013 r. Urząd segreguje odpady, a wykonawca odbiera je przekazując do dalszej obróbki. W odpadach tych znajduje się: papier, plastik, szkło białe, szkło kolorowe, aluminium, baterie, odpady niebezpieczne (światłówki, części elektroniczne).

d) Powiatowy Program Usuwania Azbestu od 2006 - 2014 r.

W 2014 roku w programie usuwania azbestu wzięły udział gminy: Kamienica, Limanowa, Słupnice, Tymbark, Niedźwiedź, Mszana Dolna oraz miasta: Limanowa i Mszana Dolna. Powiat dofinansował wywóz 525,27 ton azbestu w kwocie 24 00,00 zł, wg. poniższego zestawienia. Od 2006 roku łącznie dofinansowano wywiezienie z powiatu łącznie ponad 4 tys. ton, a wartość dofinansowania przez powiat 469 369,20 zł.

rok - 2014

l.p.	gmina	całkowita ilość wyw. odpadów [t]	całkowity koszt [zł]	koszt jedn. [zł/t]	koszt wywozu ilości odpadów objętej dotacją [zł]	wysokość udzielonej dotacji [zł]	wkład własny gminy [zł]
1.	M. Limanowa	57,68	16 819,49	291,60	16 819,49	3 000,00	13 819,49
2.	M. Mszana Dln.	46,28	14 994,72	324,00	14 994,72	3 000,00	11 994,72
3.	Dobra						
4.	Jodłownik						
5.	Kamienica	21,16	7 998,48	378,00	7 998,48	3 000,00	4 998,48
6.	Laskowa						
7.	Limanowa	260,00	74 412,00	286,20	74 412,00	3 000,00	71 412,00
8.	Lukowica						
9.	Mszana Dln.	22,36	7 378,91	330,00	7 378,91	3 000,00	4 378,91
10.	Niedźwiedź	34,85	12 999,03	373,00	12 999,03	3 000,00	9 999,03
11.	Słopnice	27,96	6 522,51	233,28	6 522,51	3 000,00	3 522,51
12.	Tymbark	54,98	20 188,66	367,20	20 188,66	3 000,00	17 188,66
13.	Razem	525,27	161 313,80		161 313,80	24 000,00	137 313,80

Łącznie lata 2006 - 2014

l.p.	gmina	całkowita ilość wywiezionych odpadów [t]	całkowity koszt [zł]	koszt jedn. [zł/t]	koszt wywozu ilości odpadów objętej dotacją [zł]	wysokość udzielonej dotacji [zł]	wkład własny gminy [zł]
1.	M. Limanowa	602,06	208 216,31	---	191 065,12	63 444,86	127 620,26
2.	M. Mszana Dln.	263,82	84 983,13	---	84 983,13	30 004,89	49 990,10
3.	Dobra	122,54	43 557,84	---	43 557,84	20 945,37	22 612,48
4.	Jodłownik						
5.	Kamienica	378,22	132 687,13	---	132 279,95	59 113,40	64 167,31
6.	Laskowa	133,12	47 675,42	---	47 675,42	19 660,24	23 016,72
7.	Limanowa	1 257,13	416 386,93	---	412 590,93	66 933,56	345 657,38
8.	Lukowica						
9.	Mszana Dln.	533,90	183 541,00	---	175 041,81	70 790,06	99 616,82
10.	Niedźwiedź	342,85	126 252,87	---	124 255,39	43 541,79	63 618,56
11.	Słopnice	446,41	130 455,79	---	121 865,33	41 164,10	85 864,95
12.	Tymbark	459,55	154 465,06	---	154 046,36	53 770,94	103 896,49
13.	Razem	4 539,60	1 528 221,48	---	1 487 361,28	469 369,20	986 061,07

2. „V powiatowy konkurs wiedzy o ochronie przyrody”

Nadleśnictwo Limanowa

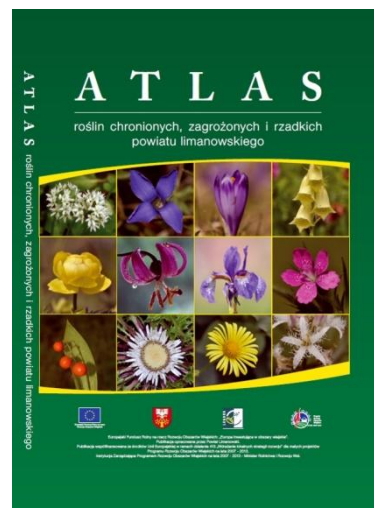
V powiatowy konkurs wiedzy o ochronie przyrody

[regulamin do pobrania](#)

[karta zgłoszeniowa do pobrania](#)

[plakat](#)

Celem konkursu jest popularyzacja wiedzy o ochronie środowiska, kształtowanie świadomości przyrodniczej oraz wypracowanie wrażliwości społecznej wśród młodzieży szkolnej na różne formy ochrony przyrody. Konkurs będzie polegał na rozwiązaniu testu, który obejmuje zagadnienia z zakresu wiedzy o ochronie przyrody zawartej w „Atlasie roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich powiatu limanowskiego”. Mogą w nim wziąć udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Powiatu Limanowskiego.

Organizatorem konkursu jest Starostwo Powiatowe w Limanowej, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Powiatowe Centrum Ekologiczne oraz Nadleśnictwo Limanowa.

Zgłoszenia do udziału w konkursie należy składać na formularzu zgłoszeniowym do 30 września 2014 do Starostwa Powiatowego w Limanowej na dziennik podawczy lub do pok. 227 II piętro budynek B.

Regulamin

V powiatowego konkursu wiedzy o ochronie przyrody

§1

Organizatorami konkursu i fundatorami nagród jest: Starostwo Powiatowe w Limanowej oraz Nadleśnictwo Limanowa.

§2

Celem konkursu jest popularyzacja wiedzy o ochronie środowiska, podnoszenie świadomości przyrodniczej i ekologicznej oraz kształtowanie wrażliwości społecznej wśród młodzieży szkolnej na otaczające środowisko naturalne.

§3

Konkurs będzie polegał na rozwiązaniu testu, który obejmuje zagadnienia z zakresu wiedzy o ochronie przyrody zawartej w „Atlasie roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich powiatu limanowskiego”. Każda z kategorii wiekowych będzie obowiązywała wiedza ogólna zawarta na stronach od 7 do 9 i 97 oraz:

- kategoria szkoły podstawowej: strony od 15 do 55
- kategoria szkoły gimnazjalnej: strony od 15 do 75
- kategoria szkoły ponadgimnazjalne: strony od 15 do 95

§4

Konkurs organizowany jest dla uczniów w 3 kategoriach wiekowych: dzieci w wieku szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu powiatu limanowskiego.

Do konkursu szkoły mogą zgłosić:

- 2 osoby z każdej szkoły podstawowej,
- 2 osoby z każdej szkoły gimnazjalnej,
- 2 osoby z każdej szkoły ponadgimnazjalnej.

Jeśli zgłoszenia dokonuje zespół szkół to należy zaznaczyć do jakiej kategorii wiekowej należy uczeń.

§5

Przebieg konkursu:

marzec 2014 – ogłoszenie konkursu na konferencji z nauczycielami z powiatu limanowskiego inaugurującej program edukacji na rok 2013.

26 wrzesień 2014 – konferencja poświęcona przypomnieniu terminu składania wniosków oraz ogłoszenie ewentualnych zmian organizacyjnych w regulaminie konkursu.

30 październik 2014 – Termin nadsyłania zgłoszeń do konkursu (obowiązuje data wpłynięcia do Starostwa Powiatowego w Limanowej)

4 listopad 2014 – (wtorek) odbędą się półfinały wszystkich kategorii wg. porządku:

godz. 9.⁰⁰ – rejestracja uczestników szkół podstawowych i gimnazjalnych,

godz. 9.³⁰-10.³⁰ – rozwiązywanie testu konkursowego, wręczenie dyplomów za udział w półfinałach dla szkół podstawowych i gimnazjalnych.

godz. 11.³⁰ – rejestracja uczestników szkół ponadpodstawowych,

godz. 12.⁰⁰-13.⁰⁰ – rozwiązywanie testu konkursowego, wręczenie dyplomów za udział w półfinałach dla szkół ponadpodstawowych.

13 listopad 2014 – (czwartek) odbędzie się finał konkursu dla wszystkich trzech kategorii szkolnych oraz uroczyste wręczenie nagród wg. porządku:

godz. 9.⁰⁰ – rejestracja uczestników,

godz. 9.³⁰-10.³⁰ – rozwiązywanie testu konkursowego,

godz. 12.⁰⁰ – uroczyste wręczenie nagród i zakończenie konkursu,

§6

Testy będzie oceniać Komisja Konkursowa powołana przez Starostę Limanowskiego.

§7

Zadaniem Komisji Konkursowej będzie opracowanie pytań do testu konkursowego wraz z kluczem odpowiedzi oraz pytań do testu dodatkowego dla osób, które otrzymały taką samą ilość punktów. Komisja będzie oceniać testy wypełnione długopisem.

§8

Półfinał odbędzie się w listopadzie dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Będzie on polegał na rozwiązaniu w ciągu godziny testu składającego się z 30 pytań. Następnie wszyscy uczestnicy otrzymają dyplom za udział w półfinale. Wyniki testu będą podane następnego dnia.

Do finału przejdą pierwsze trzy osoby, które uzyskają największą liczbę punktów z testu (również ex aequo).

§9

Finał konkursu dla wszystkich trzech kategorii odbędzie się w listopadzie. Finałiści będą rozwiązywać test składający się z 30 pytań w ciągu godziny. Jeśli mimo pisemnego etapu finałowego nie zostaną wyłonieni zwycięzcy konkursu, w dalszej kolejności będą pytania ustne zadawane przez komisję konkursową gdyż regulamin nie przewiduje w finale premiowanych miejsc ex aequo. Wszystkie etapy odbędą się w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej.

§10

W konkursie zostaną nagrodzone 3 pierwsze osoby, które zdobędą największą liczbę punktów w etapie finałowym w każdej z kategorii. Komisja Konkursowa zastrzega sobie prawo do innego podziału nagród oraz możliwości przyznawania wyróżnień.

§11

Nagrody laureatom zostaną wręczone uroczystie w dniu finału tj. 14 listopada 2014 r. w głównej Sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej przy ul. Józefa Marka 9, 34-600 Limanowa.

§12

Zgłoszenia do udziału w konkursie należy składać **do 30 października 2014 roku** na dziennik podawczy lub do pokoju 227 Starostwa Powiatowego w Limanowej za pomocą karty zgłoszeniowej, będącej załącznikiem do niniejszego regulaminu. Formularz można również przesłać w formie skanu na adres e-mailowy: pce@powiat.limanow.pl lub faksem na numer 18 3337 880 wówczas oryginał formularza należy niezwłocznie donieść. O terminowości złożonego formularza decyduje data wpływu do tut. urzędu. Dodatkowe informacje w pokoju nr 227 Budynek B, tel. 18 3337877.

§13

Patronat medialny:

Sponsor:

§14

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo zmiany w regulaminie, o których zostaną poinformowani uczestnicy. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do interpretacji zapisów niniejszego regulaminu.

16 kwietnia br. podczas konferencji z nauczycielami w Starostwie Powiatowym w Limanowej został ogłoszony V powiatowy konkurs wiedzy o ochronie przyrody. Konferencję w imieniu Starosty Limanowskiego **Jana Puchały**, otworzył **Franciszek Dziejzina** Wicestarosta Limanowski, witając gości i przedstawiając cele konferencji.

4 listopada na sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej odbyły się półfinał V powiatowego konkursu wiedzy o ochronie przyrody, które otworzył **Jan Puchała** Starosta Limanowski życząc wszystkim uczestnikom powodzenia w rozwiązywaniu testu.

W półfinałach udział wzięły 94 osoby z 49 szkół z terenu powiatu limanowskiego

A oto szczegóły punktacji w półfinale, maksymalnie można było uzyskać 35 punktów:

półfinał Szkoły Podstawowe			
Ilość punktów	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
35	Kinga Leśniak	Niepubliczna SP Piekietko	Dominika Lisek
34	Piotr Ślęzyk	ZSPiP Słupnice	Marta Leśnik
33	Małgorzata Zelek	SP Jaworzna	Ewa Ficoń
32	Aneta Gurgul	SP Roztoka	Maria Nalepa
32	Aleksandra Kurek	ZS Laskowa	Joanna Jędrzejek
31	Kacper Dutka	SP Kamionka	Ewa Ficoń
31	Aleksandra Sewiło	SP Szyk	Joanna Wojtas
31	Emilia Kapera	SP Szyk	Joanna Wojtas
31	Dominika Florek	ZSPiP Słupnice	Marta Leśnik
30	Tomasz Grzegorzek	SP Kamionka	Ewa Ficoń

30	Alina Smoleń	SP Nr 1 Mecina	Urszula Bednarek
30	Krzysztof Wadowski	SP Nr Przyszowa	Barbara Olszak
30	Urszula Kraska	ZS Laskowa	Joanna Jędrzejek
30	Martyna Kędroń	ZS Stara Wieś II	Małgorzata Opiela
29	Dawid Tomczyk	SP Łukowica	Ewa Ślaga
29	Patryk Mucha	SP Nr 3 Kasinka Mała	Barbara Tokarz
29	Magdalena Wikar	ZPO Słpnice	Justyna Sołtys
28	Szymon Pajor	SP Jaworzna	Ewa Ficoń
28	Marcin Opiela	SP Nr Przyszowa	Barbara Olszak
28	Stanisław Fryzowicz	SP Stronie	Celina Plata
28	Małgorzata Surdziel	ZS Ujanowice	Marta Augustyn
27	Kacper Lichoń	SP Sadek Kostrza	Halina Kaczmarczyk
27	Rafał Janas	ZPO Jurków	Beata Marek
26	Angelika Florek	SP Chyszówki	Maria Biernat-Bugajska
26	Kinga Saczka	SP Nr 2 Siekierzyna	Stanisław Zoń
26	Maria Trystuła	SP Nr 2 Siekierzyna	Stanisław Zoń
26	Iza Ślusarczyk	SP Tymbark	Anna Brzazgoń
26	Mateusz Dudzik	ZPO Jurków	Beata Marek
25	Albert Smoroński	Niepubliczna SP Piekietko	Dominika Lisek
25	Arkadiusz Migacz	SP Stronie	Celina Plata
25	Angelika Salabura	SP Żmiąca	Robert Zelek
25	Bartosz Pyrc	ZSS Nr 3 Limanowa	Justyna Wójtowicz
24	Łukasz Skwarczek	SP Stróża	Bogumiła Śmiałek
24	Cezary Kojs	SP Świdnik	Krystyna Oleksy
24	Joanna Joniec	ZS Ujanowice	Marta Augustyn
24	Sabina Kusiak	ZSiP Olszówka	Ewa Szarkowska
24	Marta Ścianek	ZSS Nr 2 Limanowa	Anna Sarapata
23	Karol Lis	SP Kanina	Kazimierz Pasiut
23	Szymon Górszczyk	SP Kanina	Kazimierz Pasiut
23	Patrycja Michalik	SP Pisarzowa	Dominika Lisek
23	Julia Wikar	ZPO Słpnice	Justyna Sołtys
22	Gabriela Augustyn	SP Krosna	Barbara Joniec
22	Norbert Grzyb	SP Nr 3 Kasinka Mała	Barbara Tokarz
22	Jakub Wątroba	ZSS Nr 3 Limanowa	Justyna Wójtowicz
21	Patrycja Miśkowiec	SP Dobra	Maria Trzópek
21	Michał Talarczyk	SP Jastrzębie	Maria Majda
21	Gabriela Małucha	ZS Stara Wieś II	Małgorzata Opiela
21	Patrycja Wojtyczko	ZSiP Olszówka	Ewa Szarkowska
18	Mateusz Podgórn	SP Chyszówki	Maria Biernat-Bugajska
17	Mateusz Kamiński	SP Łukowica	Ewa Ślaga
17	Karol Dudek	SP Nowe Rybie	Maria Sułkowska
17	Kinga Piechnik	SP Nowe Rybie	Maria Sułkowska
17	Emilia Pawlik	SP Nr 1 Mecina	Urszula Bednarek
17	Bartłomiej Wątroba	SP Pisarzowa	Dominika Lisek
17	Amelia Sopata	SP Roztoka	Maria Nalepa
17	Kacper Antkiewicz	SP Sadek Kostrza	Halina Kaczmarczyk
17	Paweł Nowogórski	SP Świdnik	Krystyna Oleksy
17	Artur Kapera	SP Tymbark	Anna Brzazgoń
15	Izabela Pokrzywa	SP Krosna	Barbara Joniec
15	Hubert Pajor	SP Sechna	Renata Grzegorzek
14	Mateusz Pajor	SP Sechna	Renata Grzegorzek
13	Aleksandra Śliwa	SP Stróża	Bogumiła Śmiałek
10	Krystian Dulański	SP Młyńczyska	Bogumiła Talar
7	Michał Talarczyk	SP Młyńczyska	Bogumiła Talar

półfinał szkoły gimnazjalne			
Ilość punktów	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
34	Ewelina Opiela	ZS Stara Wieś II	Małgorzata Opiela
33	Natalia Florek	ZPO Jurków	Beata Marek
33	Mateusz Boczoń	ZPO Jurków	Beata Marek
31	Paweł Gołąb	ZS Ujanowice	Marta Augustyn
31	Magdalena Twaróg	ZSS Nr 2 Limanowa	Małgorzata Cedzidło
30	Przemysław Kożuch	PG Pisarzowa	Dominika Lisek
30	Mateusz Kulig	ZSS Nr 1 Limanowa	Zofia Czachura
30	Paweł Dąbrowski	ZSS Nr 1 Limanowa	Zofia Czachura
29	Patrycja Smaga	ZPO Skrzydlna	Bogumiła Śmiałek
29	Joanna Smoter	ZSS Nr 2 Limanowa	Małgorzata Cedzidło
28	Bartłomiej Puto	G Kasina Wielka	Marta Lorenc
27	Franciszek Zając	ZSP Sadek Kostrza	Urszula Bilka
26	Anna Ceklarz	G Kasina Wielka	Marta Lorenc
25	Mirosław Smoroński	NG Piekiełko	Dominika Lisek
25	Tomasz Kwiatkowski	PG Pisarzowa	Dominika Lisek
24	Ewelina Syktus	ZSP Sadek Kostrza	Urszula Bilka
23	Dariusz Kuśnierz	ZSP Jodłownik	Danuta Słowikowska
23	Natalia Kordeczka	ZS Stara Wieś II	Małgorzata Opiela
23	Piotr Gołąb	ZS Ujanowice	Marta Augustyn
22	Klaudia Nowak	ZPO Skrzydlna	Bogumiła Śmiałek
20	Mateusz Więcek	ZSS Nr 3 w Limanowej	Justyna Wójtowicz
19	Filip Klimek	NG Piekiełko	Dominika Lisek
19	Faustyna Malinowska	ZSP Jodłownik	Danuta Słowikowska
18	Łucja Wardęga	G Łukowica	Maria Pietrzak
16	Kacper Mól	ZSS Nr 3 w Limanowej	Justyna Wójtowicz
15	Ewa Batko	G Łukowica	Maria Pietrzak

półfinał szkoły ponadgimnazjalne			
Ilość punktów	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
29	Rachela Antosz-Rekucka	ZS Nr 1 Mszana Dolna	Elżbieta Sowa
25	Klaudia Skoczeń	ZS Nr 1 Limanowa	Anna Giemza
24	Emilia Dudzik	ZS Nr 1 Mszana Dolna	Elżbieta Sowa
16	Wiktoria Dziedzic	ZS Nr 1 Limanowa	Anna Giemza

Finały, uroczyste zakończenie i wręczenie nagród odbyło się 13 listopada w Starostwie Powiatowym w Limanowej.

Nagrody wręczali: Starosta Limanowski Jan Puchała, Wicestarosta Limanowski Franciszek Dziedzina, Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego Mieczysław Uryga, Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Anna Fabia, Nadleśniczy Nadleśnictwa Limanowa Jan Legutko, Specjalista Służby Leśnej Jakub Zygarowicz.

Konkurs w 2014 zwyciężyli w danych kategoriach kolejno:

W kategorii szkoły podstawowej, miejsce:

1. **Kinga Leśniak** - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Piekielku
2. **Piotr Ślazyk** - Zespół Szkół Podstawowych i Przedszkola w Słopnicach
3. **Małgorzata Zelek** - Szkoła Podstawowa w Jaworznej

W kategorii szkoły gimnazjalnej, miejsce:

1. **Natalia Florek** – Zespół Placówek Oświatowych w Jurkowie
2. **Mateusz Boczoń** – Zespół Placówek Oświatowych w Jurkowie
3. **Ewelina Opiela** – Zespół Szkół w Starej Wsi II

W kategorii szkoły podstawowej, miejsce:

1. **Rachela Antosz-Rekucka** Zespół Szkół Nr 1 w Mszanie Dolnej
2. **Klaudia Skoczeń** Zespół Szkół Nr 1 w Limanowej
3. **Emilia Dudzik** Zespół Szkół Nr 1 w Mszanie Dolnej

3. „Święto drzewa” XII edycja – kontynuacja projektu promującego zieleni wysoką;

26 września br. na sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej odbyła się konferencja z nauczycielami biologii, przyrody i geografii ze szkół Powiatu Limanowskiego inaugurująca obchody Święta drzewa 2014.

Konferencję zorganizował Powiat Limanowski. Oficjalnego otwarcia dokonał Jan Puchała Starosta Limanowski, głos zabrali również Franciszek Dziedzina Wicestarosta Limanowski, Mieczysław Uryga Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego, oraz Anna Fabia dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, w ramach którego działa - Powiatowe Centrum Ekologiczne.

Jakub Zygarowicz z Nadleśnictwa Limanowa, który w imieniu Nadleśniczego Jana Legutki wyraził chęć współpracy oraz zapewnił sadzonki oraz pomoc merytoryczną pracowników Nadleśnictwa. Taką pomoc również zadeklarowała również Anna Kurzeja z Gorczańskiego Parku Narodowy. Przedstawiciele szkół zadeklarowały chęć uczestnictwa w sadzeniu drzew wypełniając ankietę.

W dniach od 2 do 24 października pracownicy Starostwa Powiatowego w Limanowej oraz Nadleśnictwa Limanowa i Stary Sącz o raz GPN-u odwiedzali szkoły wraz z sadzonkami przeprowadzając akcję „Święta drzewa”. W roku 2014 posadzono 500 drzew przy udziale ponad 2 tys. dzieci młodzieży w 39 szkołach.

W ramach tego święta od 2005 roku Powiat Limanowski posadził już ponad 5,5 tys. drzew oraz kilkadziesiąt „Drzew dla Pokoju” - Świerków istebniańskich, wyhodowanych Nadleśnictwie Jabłonna z nasion, które pobłogosławił Ojciec Święty Benedykt XVI w czasie Pielgrzymki do Polski w dniu 26 maja 2006 r. podczas Mszy Świętej na placu Piłsudskiego w Warszawie.

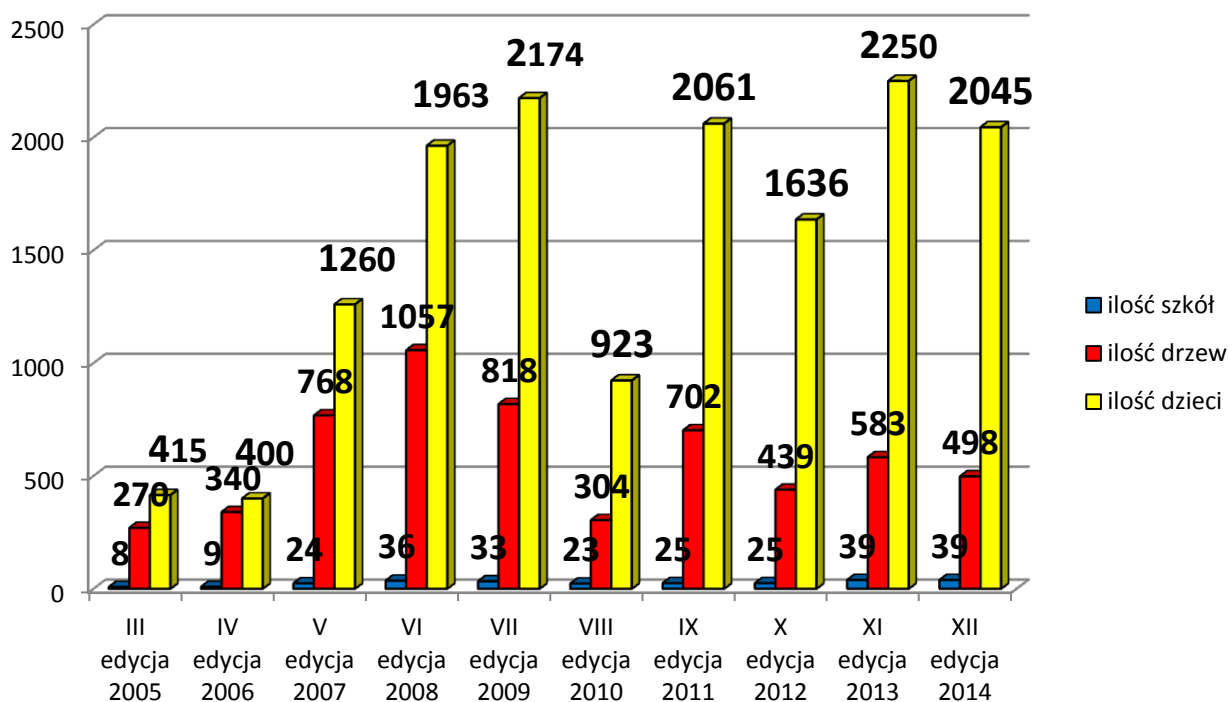
Partnerami Powiatu podczas obchodów święta każdego roku były:

- ekologiczna organizacja **Klub Gaja z Wilkowic** (plakaty, ulotki, materiały edukacyjne),
- **Nadleśnictwo Limanowa** (fundator sadzonek drzew, pomoc merytoryczna),
- **Nadleśnictwo Stary Sącz** (fundator sadzonek, pomoc merytoryczna),
- **Gorczański Park Narodowy** (pomoc merytoryczna),

- **ok. 50 szkół** wraz nauczycielami i młodzieżą z terenu 12 gmin powiatu limanowskiego

Przypomnijmy, że Starostwo Powiatowe w Limanowej zostało czterokrotnie uhonorowane nagrodą Czarodziejskiego Drzewa. Jest to ogólnopolska nagroda dla instytucji, za szczególne osiągnięcia w programie edukacji ekologicznej Święta Drzewa:

- 2008 podczas uroczystej inauguracji VI edycji Święta Drzewa w Warszawie została wręczona nagroda **CZARODZIEJSKIEGO DRZEWA** dla Starostwa Powiatowego w Limanowej za posadzenie 768 drzew, zaangażowaniem 24 placówek oraz 1260 osób w 2007 roku.
- 2009 po raz drugi z rzędu otrzymaliśmy nagrodę **CZARODZIEJSKIEGO DRZEWA** tym razem za zaangażowanie największej liczby uczestników 1963 osoby oraz za współpracę z placówkami oświatowymi powiatu limanowskiego.
- 2011 Franciszek Dziedzina, Wicestarosta Limanowski, w imieniu Jana Puchały, Starosty Limanowskiego odebrał „nagrodę specjalną **ZŁOTEGO CZARODZIEJSKIEGO DRZEWA** za konsekwentną i wieloletnią realizację programu „Święto Drzewa” w Powiecie Limanowskim. (Nagrodę tą również otrzymało Miasto Stołeczne Warszawa).
- 2013 Jan Puchała, Starosta Limanowski odebrał „nagrodę specjalną **KRYSTAŁOWEGO DRZEWA** za konsekwentną i wieloletnią realizację Programu „Święto Drzewa” w Powiecie Limanowskim.

Podczas obchodów „Święta Drzewa” w powiecie limanowskim odbywały się zajęcia, apele, konkursy a nawet całodniowe akademie związane z sadzeniem drzew, przyrodą, ekologią i segregacją śmieci. Drzewa sadziły nie tylko dzieci i młodzież, ale również Zarząd Powiatu Limanowskiego, wójtowie, dyrektorzy szkół, księża oraz nauczyciele.

Poniżej przedstawiamy obchody w niektórych szkołach powiatu limanowskiego:
Szkoła Podstawowa w Kamionce Małej

W tym roku już po raz siódmy braliśmy udział w obchodach „Święta Drzewa”. 16 października 2014 r.. Po obejrzeniu scenki pt. "Jak nauczyliśmy Tomka szanować przyrodę", posadziliśmy cisa przed budynkiem naszej szkoły. Będziemy o niego dbać i obserwować jak rośnie. W tym dniu gościliśmy - pracownika Powiatowego Centrum Ekologicznego w Limanowej, który udzielił nam wskazówek dotyczących prawidłowego sadzenia drzew.

Ewa Ficoń.

Zespół Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej

W Zespole Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej posadzono pięć młodych drzewek z okazji Dnia Święta Drzewa. Uczniowie tej placówki już kolejny raz mieli okazję uczestniczyć w tej akcji. W tym roku drzewa sadzili uczniowie klasy IV szkoły podstawowej ZPO. Sadzonki podarowało Nadleśnictwo w Limanowej i Gorczański Park Narodowy. Przedstawiciele tych instytucji: Anna Kurzeja z GPN oraz Michał Kosiarski z Nadleśnictwa pomogli fachowo zasadzić rośliny: sosnę zwyczajną, dwa

wiązy górskie oraz dwa buki zwyczajne. Dla uczniów ZPO była to również okazja do poszerzenia swojej wiedzy na temat samej akcji oraz techniki sadzenia drzew. Wykazali się przy tym wielkim zaangażowaniem, chęcią i radością z udziału w przedsięwzięciu. Czwartoklasiści w grupach przygotowali prezentację na temat posadzonych gatunków drzew, które przedstawili na lekcji przyrody.

Helena Domagała

Szkoła Podstawowa w Szyku

27 października 2014 r. w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Szyku uczniowie posadzili wokół szkoły 20 sadzonek sosen i świerków. Drzewka dostarczył nam pan Stanisław Twaróg z Nadleśnictwa Limanowa. W akcji uczestniczyło 22 uczniów klas V - VI wraz z nauczycielami.

Joanna Wojtas

Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Słopicach

Dnia 21 października 2014r. w Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Słopicach obchodziliśmy Święto Drzewa. Celem akcji było inicjowanie działań proekologicznych w środowisku lokalnym oraz uzmysłowienie uczniom, jak ważne jest świadome korzystanie z zasobów leśnych. Z tej okazji naszą szkołę odwiedzili Pan Józef Bogacz i Pan Stanisław Czyrnek, Leśnicy z Nadleśnictwa Limanowa, którzy wygłosili pogadankę na temat roli drzew w przyrodzie. 26 uczniów klasy IV symbolicznie posadziło trzy świerki obok placu zabaw. Uczestnictwo w akcji sadzenia drzew przysporzyło uczniom wiele radości. Umocniło w nich ponadto poczucie odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego naszej planety.

Marta Leśnik - Czech

Szkoła Podstawowa w Laskowej

20.10.2014 r. przystąpiła do XII edycji programu edukacyjno-ekologicznego pt. „Święto Drzewa”, który poświęcony jest sadzeniu i ochronie drzew oraz popularyzacji znaczenia drzew w biosferze. Do akcji przystąpiły dzieci z klasy IV a pod opieką Pani wicedyrektor Krystyny Grzegorzek i nauczycielki przyrody Pani Joanny Jędrzejek. Gościem specjalnym spotkania był Pan Leśniczy Ireneusz Mąka z Nadleśnictwa Limanowa. Uczniowie wraz z organizatorami posadzili na terenie przyszkolnym 3 drzewka: jawor, buk oraz

świerk, które otrzymali od Nadleśnictwa Limanowa.

Joanna Jędrzejek

Zespołu Szkół w Starej Wsi II

Święto Drzewa na stałe wpisało się w kalendarz imprez Zespołu Szkół w Starej Wsi II. W tym roku obchodziliśmy je 21 października. Koło przyrodnicze Ekozakręcenie przygotowało różnego rodzaju dekoracje na korytarzu. Podczas przerw zorganizowali konkurs w formie zagadek „Jakie to drzewo” oraz zachęcali do zabaw ruchowych „Jak się w lesie chwieje drzewo” i „Jestem małym drzewkiem”. Można było również podziwiać wystawę zielników pt. „Drzewa

naszych lasów”. Ostatnim i najważniejszym punktem obchodów było sadzenie drzewek wokół szkolnego placu zabaw pod okiem leśniczego pana Jakuba Zygarowicza. Bardzo dziękujemy Nadleśnictwu Limanowa za przekazane nam sadzonki 15 sosen, 3 buków i 2 wiązów. *Małgorzata Opiela*

Zespół Szkół Samorządowych Nr 3 w Limanowej

Inicjatywa tej akcji została podjęta z okazji XII edycji programu „Święto Drzewa”. Osobami nadzorującymi to wydarzenie były: nauczyciel biologii Bożena Stryczek, nauczyciel przyrody Justyna Wójtowicz oraz przedstawiciel PCE w Limanowej. W akcji tej brało udział 30 uczniów z klasy V „a” Szkoły Podstawowej oraz 30 uczniów klasy II „b” Gimnazjum. Spotkanie rozpoczął pan Piotr Ociepka wygłaszając prelekcję na temat sposobu sadzenia drzew i korzyści płynących z terenów zalesionych. W tym roku posadzono 30 jodeł na terenie przyszkolnym.

Akcja cieszyła się wielkim zainteresowaniem ze strony młodzieży. Brały w niej aktywny udział. Niewątpliwie wydarzenie to przyniosło uczniom wiele korzyści. Nie tylko dowiedzieli się w jaki sposób sadzić drzewa, ale i uświadomili sobie znaczenie zieleni dla klimatu na Ziemi.

Justyna Wójtowicz

Szkoła Podstawowa w Jastrzębiu

W dniu 16.10.2014 roku na spotkanie z uczniami naszej szkoły przybył przedstawiciel Nadleśnictwa ze Starego Sącza, który przywiózł sadzonki drzew.

Leśniczy zapoznał uczniów z podstawowymi problemami dotyczącymi ochrony lasów. Następnie pokazał i omówił jak należy sadzić drzewa. Po instruktażu uczniowie z klasy IV, V i VI z nauczycielami posadzili drzewka wokół szkoły. W tym roku wsadzono 11 świerków pospolitych, 15 świerków srebrnych i 5 daglezji.

Maria Majda

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siekierczynie.

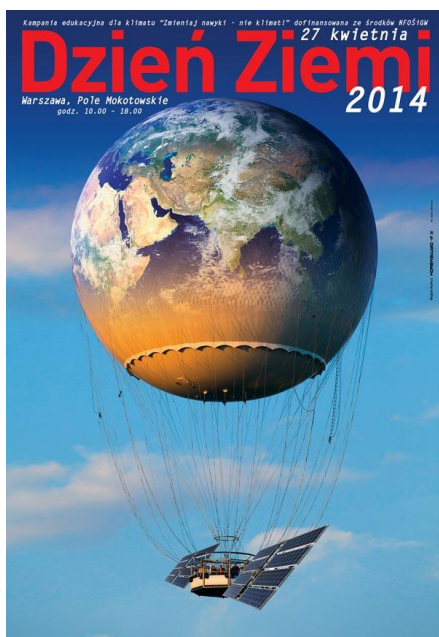

W październiku przystąpiliśmy po raz kolejny do akcji Święto Drzewa. Celem akcji jest inicjowanie działań proekologicznych w środowisku lokalnym. Od lat szkoła nasza współpracuje ze Centrum Ekologicznym przy Starostwie Powiatowym w Limanowej i z Nadleśnictwem w Limanowej, które już kilka razy przekazało szkole sadzonki drzew. Dzięki takiej współpracy teren wokół szkoły dzisiaj porastają bujne drzewa takie jak: brzozy, wierzby, świerki, sosny, modrzewie, jarzębiny, buki, lipy. W dniu 15.10.2014 r. po instruktażu

wspólnie z uczniami zasadziliśmy sadzonki na terenie szkolnym, a następnie zebraliśmy śmieci w okolicy szkoły.

Stanisław Zoń

4. „Dzień Ziemi 2014” - Zmieniaj nawyki - nie klimat!

„Dzień Ziemi” ma na celu krzewienie kultury i postawy ekologicznej oraz uświadomienie problemów związanych z ekologią. Organizacja Narodów Zjednoczonych obchodzi Dzień Ziemi w dniu równonocy wiosennej (20/21 marca), jednak bardziej rozpowszechnioną, w wielu krajach, w tym i Polsce, datą jest 22 kwietnia.

Światowy Dzień Ziemi 2014 jest częścią ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej dla klimatu „**Zmieniaj nawyki - nie klimat!**”.

Wcześniej PCE włączyło się w obchody w roku 2010 i 2011.

Dzień Ziemi to największe ekologiczne święto świata, obchodzone od 1970 roku, obecnie w 192 krajach świata. Tegorocznym tematem przewodnim był klimat. Poprzez zabawę nauczyliśmy jak zmienia się klimat, jak można niwelować skutki jego zmian i jak przeciwdziałać globalnemu ociepleniu.

Powiat Limanowski w styczniu 2011 roku przystąpił do projektu „Dobry klimat dla Powiatów” realizowanego przez Instytut Na Rzecz Ekorozwoju. *W ramach tego projektu chcemy zachęcić mieszkańców do konstruktywnej dyskusji o tym jak się do jego zmian adaptować. Co robić w powiecie, aby ograniczyć emisję CO₂ i jednocześnie oszczędzić pieniądze. Chcemy też zwrócić uwagę na fakt wyczerpywania się surowców naturalnych i w związku z tym wzrost ich cen. Naszym przykładem dobrych praktyk na rzecz ochrony klimatu w powiatach są rozwiązania przyjęte w Kornwalii, jednego z biedniejszych regionów Wielkiej Brytanii. Tam rozwiązania i działania pro klimatyczne przyczyniły się, z jednej strony, do poprawy życia i zdrowia wielu mieszkańców, a z drugiej strony do dużych oszczędności w budżecie regionu* – wyjaśniał Wojciech Szymalski koordynator projektu Dobry klimat dla Powiatów podczas debaty klimatycznej w Starostwie Powiatowym w Limanowej.

W ramach tegorocznych obchodów „Dnia Ziemi” oraz nawiązując do debaty klimatycznej PCE zorganizowało trzy wycieczki do lasu na zajęcia terenowe, podczas których młodzież poznała podstawowe zależności klimatyczne, dokonała analizy składników przyrody i środowiska naturalnego oraz poznała wpływ człowieka na zmiany klimatyczne. Każdy wyjazd będzie kończył się pieczeniem kielbasy na ognisku. Za bazę obrano placówkę Nadleśnictwa w Słopicach. Projekt zrealizowano wspólnie z Nadleśnictwem Limanowa.

Adresatami programu były dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół podstawowych powiatu limanowskiego.

22 maj 2014 Przedszkole w Kamienicy 50 os. Małgorzata Chlipała

27 maj 2014 Zespół Szkół Samorządowych Nr 3 w Limanowej 31 os. Justyna Wójtowicz

ETAPY DZIAŁANIA:

Zaproszenie do udziału: Nadleśnictwo Limanowa,

1. Spotkanie warsztatowe w celu opracowania kart pracy ucznia, wypracowania metod przekazywania wiedzy, potrzebnych materiałów i podział obowiązków
2. Konferencja dla nauczycieli - wybór szkół biorących udział w projekcie (marzec).
3. Zgłoszenie powiatu limanowskiego wraz z partnerem w udziałach „dnia ziemi” na www.dzienziemi.org.pl
4. Wyjazd do lasu z młodzieżą, przebieg zajęć ogólnie:
 - Wprowadzenie (wprowadzenie do zajęć „Dzień Ziemi” i tematu zmian klimatu)
 - Realizacja (zajęcia w grupach)
 - Podsumowanie (wnioski + ognisko)

MIEJSCE REALIZACJI ZAJĘĆ:

Zajęcia prowadzone były w terenie z podziałem na 3 grupy przez, leśników i inspektora ochrony środowiska. Zajęcia terenowe obejmowały trzy godziny lekcyjne, w trakcie których w małych grupach młodzież poznawała podstawowe pojęcia, rozpoznawała gatunki zwierząt, roślin i badała wodę. Następnie między grupami była wymiana zadań i przyrządów na kolejne zajęcia, tak żeby z całą młodzieżą przeprowadzić wszystkie zajęcia.

Następnie zajęcia zostaną zakończone wspólnym pieczeniem kielbasy na ognisku oraz wymianą doświadczeń oraz wnioskami.

5. „Sprzątania Świata 2014”

Sprzątanie

świata

Sprzątania Świata. W obecnym 2014 roku rozdaliśmy 2 tys. worków oraz rękawic do sprzątania oraz materiały edukacyjne związane z akcją.

Dla przypomnienia od 1994 roku, w każdy **trzeci weekend września** wraz z milionami wolontariuszy; młodzieżą, dorosłymi, wszystkimi, którym zależy na ochronie środowiska wyruszamy do lasów, na pobocza dróg, do parków i sprzątamy. To nasza **wspólna lekcja ekologii**.

Sprzątanie świata, to nie tylko akcje likwidacji dzikich wysypisk śmieci. "Sprzątaniom" towarzyszy cała gama innych działań: segregowanie zebranych odpadów, zakładanie zieleńców, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów. Organizowane są konkursy (plastyczne, piosenki), wystawy, festyny, koncerty, zabawy, ogniska, rajdy (piesze, rowerowe) itp. „Sprzątanie” angażuje i integruje społeczności lokalne.

dla przedstawicieli szkół i placówek oświatowych, gmin, firm, organizacji pozarządowych, a także osób prywatnych chętnych do włączenia się do akcji „Sprzątanie świata”.

„Sprzątanie świata” jest częścią międzynarodowego ruchu na rzecz ochrony środowiska **Clean up the World** wywodzącego się z Australii. W ruchu tym uczestniczy blisko 40 mln. wolontariuszy na całym świecie. Do Polski ideę „sprzątania świata” sprowadziła Mira Stanisławska-Meysztowicz, założycielka oraz prezes Fundacji Nasza Ziemia w Warszawie.

Wcześniej PCE włączyło się w obchody w latach 2000 - 2005, między innymi zakupując 51 tys. szt. worków na odpady i 65 tys. par rękawic. W roku 2013 ponownie włączyliśmy się jako Partner Jubileuszowej 20-tej Akcji

„Turysto! Szanuj Środowisko!”. Pod takim hasłem odbyła się tegoroczna akcja Sprzątania świata – Polska. Tym razem zachęciliśmy do refleksji nad wpływem na środowisko w czasie wypoczynku, na urlopie, w czasie pobytu na łonie przyrody. W jaki sposób oddziałujemy na przyrodę podczas wędrówki górskim szlakiem, podczas spaceru po lesie czy rejsu żaglówką po jeziorze? Co każdy z nas może zrobić, żeby zmniejszyć swój negatywny wpływ na środowisko? Jak możemy ograniczyć tworzenie odpadów? Dlaczego warto prowadzić ich selektywną zbiórkę?

PCE 26 września br. zorganizowało spotkanie

W akcji Sprzątania Świata wzięło udział pod 50 szkół z powiatu limanowskiego. Poniżej przedstawiamy obchody w niektórych z nich:
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Siekierczynie.

Stanisław Zoń

W październiku przystąpiliśmy po raz kolejny do akcji Sprzątania. Celem akcji jest inicjowanie działań proekologicznych w środowisku lokalnym. Od lat szkoła nasza współpracuje ze Centrum Ekologicznym przy Starostwie Powiatowym w Limanowej i z Nadleśnictwem w Limanowej, które już kilka razy przekazało szkole sadzonki drzew. Dzięki takiej współpracy teren wokół szkoły dzisiaj porastają bujne drzewa takie jak: brzozy, wierzby, świerki, sosny, modrzewie, jarzębiny, buki, lipy.

Zespole Szkół w Starej Wsi II.

Małgorzata Opiela

Tradycją Koła przyrodniczego Ekozakręcenie w Zespole Szkół w Starej Wsi II jest zachęcanie innych uczniów do działań na rzecz naszej planety. Z okazji Sprzątania Świata odwiedzili oni młodszych kolegów z klas 0-III wraz z „Kaczką Sprzątaczką”, która z pomocą małej miotłki sprzątała ciągle brzeg rzeczki lecz mimo jej ciągłych, usilnych zabiegów, wciąż brudno było na rzeczki brzegu. Efekt był taki, że wszyscy postanowili pomóc zmęczonej kaczusce i wraz z nią wyruszyli sprzątać świat.

Szkoła Podstawowa w Kamionce Małej

We wrześniu już po raz 21 odbyła się w naszym kraju akcja „Sprzątanie Świata 2014”, którą zapoczątkowała w Australii Mira Stanisławska Meysztowicz. Uczniowie SP w Kamionce Małej po raz kolejny przyłączyli się do ogólnopolskiego „wielkiego sprzątania”. Starsi uczniowie z zapalem porządkowali teren wokół

szkoły i drogi prowadzącej przez naszą wieś. Dzieci klas O – III wybrały się na wycieczkę na Jastrząbkę, gdzie posprzątały otoczenie wojennego cmentarza z I wojny światowej. Z zadowoleniem stwierdzamy, że wokół nas jest coraz mniej śmieci. Uważamy, że akcja jest bardzo pożyteczna, a nabyte w dzieciństwie dobre nawyki, będą owocowały w dorosłym życiu. O środowisko powinien dbać każdy z nas na co dzień, a nie tylko od święta.

Ewa Ficoń

6. Zorganizowane warsztaty, konferencje, prelekcje

16 kwietnia br. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej odbyło się spotkanie z nauczycielami biologii, przyrody i geografii ze szkół Powiatu Limanowskiego.

Konferencję w imieniu Starosty Limanowskiego **Jana Puchały**, otworzył **Franciszek Dziedzina** Wicestarosta Limanowski, witając gości i przedstawiając cel konferencji, jakim było zapoznanie nauczycieli z tegorocznym IX programem edukacji ekologicznej prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Limanowej.

Anna Fabia Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa przedstawiła aktualne projekty prowadzone przez Powiatowe Centrum Ekologiczne, tegoroczne planowane wydawnictwa, akcje: „*Sprzątania Świata*”, „*Dzień Ziemi*” oraz ogłoszony został V powiatowy konkurs wiedzy o ochronie przyrody. W dalszej części oraz zostały rozdane materiały dydaktyczne.

Następnie głos zabrała **Anna Kurzeja** st. specjalista ds. dydaktyki Gorczańskiego Parku Narodowego przedstawiając aktualną ofertę edukacyjną dla szkół na rok 2014, w której znalazły się m. in. terenowe zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, a także studentów i nauczycieli; materiały warsztatowe dla uczestników warsztatów ujętych w „Szczegółowym planie działalności edukacyjnej Z ds. EiUP”; udostępnianie ekspozycji w Gajówce Mikołaja; wynajęcie sali konferencyjnej lub edukacyjnej w budynku Dyrekcji, w Gajówce Mikołaja lub w budynku danej ovczarni na Hali Długiej oraz zorganizowanie na terenie GPN, w okresie od maja do października, ogniska w miejscu do tego przeznaczonym (polana Oberówka, Gajówka Mikołaja, Park dworski hr. Wodzickich).

Ofertę współpracy ze szkołami zadeklarował również **Jan Legutko** Nadleśniczy Nadleśnictwa Limanowa, a szczegóły oferty zaprezentował **Jakub Zygarowicz** Specjalista Służby Leśnej. Omawiane były m. in.: Konkurs „Leśne inspiracje”, Konkurs na 90-lecie Lasów Państwowych oraz nowopowstający projekt wykorzystania obiektów retencyjnych do

celów edukacji leśnej. Następnie głos zabrał **Tadeusz Ogorzałek** Prezes Ligi Ochrony Przyrody Zarząd Okręgowy w Nowym Sączu. W swoim wystąpieniu przedstawił aktualne projekty i materiały edukacyjne wydane przez LOP. Zaprosił również nauczycieli do współpracy oraz zachęcał do zakładania kółek LOP w szkołach.

Po krótkiej przerwie szczegóły tegorocznej edycji projektu „*Zaadoptuj rzekę*” przedstawił **Jarosław Kasprzyk** pracownik Klubu Gaja w Wilkowicach. Projekt realizowany od 2007 roku obejmuje sprzątanie rzek, wyszukiwanie informacji na jej temat, szukanie jej źródeł oraz badanie fizykochemiczne wody. Na koniec spotkania **Piotr Ociepka** przedstawił „*Kajakowy Patrol Św. Franciszka*” – II Edycja projekt KSM Diecezji Drohiczyńskiej zawierający 4 konkursy skierowane do dzieci i młodzieży z całej Polski. Omówione zostały również szczegóły aktualnych projektów realizowanych przez Powiatowe Centrum Ekologiczne.

W konferencji wzięło udział 56 nauczycieli ze szkół powiatu limanowskiego.

26 września br. na sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Limanowej odbyła się konferencja z nauczycielami biologii, przyrody i geografii ze szkół Powiatu Limanowskiego. Organizatorem konferencji był Powiat Limanowski.

Oficjalnego otwarcia dokonał **Jan Puchala** Starosta Limanowski, głos zabrali również **Franciszek Dziejna** Wicestarosta Limanowski, **Mieczysław Uryga** Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego, oraz **Anna Fabia** dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, w ramach którego działa - Powiatowe Centrum Ekologiczne.

Na spotkaniu została omówiona akcja „**Sprzątania Świata**”, która w tym roku ruszyła pod hasłem: „**Turysto! Szanuj Środowisko**”. Podczas konferencji wszystkim

zainteresowanym rozdano 2 tysiące worków na odpady, rękawice oraz plakaty informacyjne. Do uczestnictwa w akcji zaproszone zostały wszystkie szkoły podstawowe, gimnazjalne i średnie z terenu powiatu limanowskiego, samorządy lokalne, Nadleśnictwo Limanowa i Stary Sącz, Gorczański Park Narodowy, PTTK o/ Limanowa oraz biblioteki publiczne w Gminie Limanowa.

Kolejnym tematem była organizacja 12 edycji „**Święta Drzewa**”. W tej sprawie głos zabrał **Jakub Zygarowicz** z Nadleśnictwa Limanowa, który w imieniu Nadleśniczego **Jana Legutko** wyraził chęć współpracy oraz zapewnił sadzonki oraz pomoc merytoryczną pracowników Nadleśnictwa.

Taką pomoc również zadeklarowała również **Anna Kurzeja** z Gorczańskiego Parku Narodowego. Przedstawiciele szkół zadeklarowały chęć uczestnictwa w sadzeniu drzew wypełniając ankietę. W najbliższym czasie pracownicy Starostwa Powiatowego w Limanowej oraz Nadleśnictwa Limanowa i Stary Sącz o raz GPN-u wyruszą do szkół wraz z sadzonkami by **10 października rozpocząć akcję „Święto drzewa”**.

Następnie uczestnicy spotkania omówili szczegóły V powiatowego konkursu wiedzy o ochronie przyrody. Współorganizatorem konkursu jest Nadleśnictwo Limanowa. Konkurs w całości dotyczy tematyki zawartej w „Atlasie roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich powiatu limanowskiego”, który odbędzie się w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie.

Wszyscy uczestnicy konferencji otrzymali materiały edukacyjne związane ze „**Sprzątaniem świata**” przygotowane przez Fundację Nasza Ziemia z Warszawy oraz „**Święto drzewa**” przygotowane przez Klub Gaja w Wilkowicach.

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2014 roku Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa współpracował z 4 organizacjami pozarządowymi:

Klub Gaja w Wilkowicach

www.klubgaja.pl

KLUB GAJA

„Klub Gaja” stowarzysza osoby działające na rzecz obrony środowiska naturalnego i rozwoju kultury na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i zagranicą, a siedzibą jest miejscowość Wilkowice.

Zadaniem stowarzyszenia jest:

- zachowanie i wzbogacenie środowiska naturalnego,
- rozwijanie i wspieranie działań kulturotwórczych i środowiskowych młodzieży,
- działalność w zakresie praw człowieka i obywatela.

Współpraca polegała na wspólnej organizacji „Święta drzewa”. Klub Gaja zapewnił plakaty i karty zgłoszeń oraz Szczegółowy opis realizacji tych projektów znajduje się w innej części tego sprawozdania.

Fundacja Nasza Ziemia

www.naszaziemia.pl

prowadzone projekty.

Fundacja Nasza Ziemia jest organizacją pozarządową, założoną w 1994 roku. Realizuje cele mające status pożytku publicznego, specjalizując się w edukacji ekologicznej i obywatelskiej. Fundacja prowadzi również - wspólnie z samorządami, szkołami, organizacjami, biznesem i mediami - całoroczne programy na rzecz ochrony środowiska. Współpraca polegała na udostępnieniu sali na wspólnej konferencji przedstawiającej nauczycielom powiatu limanowskiego ofertę szkoleniową i warsztatową oraz aktualnie

Profesjonalizm i działania Fundacji Nasza Ziemia zostały docenione i nagrodzone m.in.: w roku 1996 - wyróżnieniem "Złoty Liść" Ministerstwa Środowiska, w 1997 - Henry Ford European Conservation Award, w 2002 - wyróżnieniem "Pro Publico Bono" dla najlepszych inicjatyw obywatelskich oraz w roku 2006 główną nagrodą w ogólnopolskim plebiscycie na najlepszą organizację promującą recykling w latach 2001-05.

W 2014 roku wspólnie zorganizowano „Akcję Sprzątania Świata” – szczegółowy opis znajduje się w innej części tego sprawozdania.

Kajakowy Patrol Św. Franciszka

www.kajakowypatrol.pl

Ogólnopolski projekt edukacyjny, odpowiadający na problem zanieczyszczenia rzek oraz potrzebę poszerzenia wiedzy nt. ochrony wód i gospodarki wodnej. Projekt trwa do maja 2015 roku! Od czerwca 2013 roku, spotkać można zorganizowaną grupę młodych ludzi, która przemierzając kajakowe szlaki, aktywnie włącza się w akcję sprzątania rzek. Jednocześnie promuje aktywną turystykę, postawy prośrodowiskowe i przypomina turystom, wędkarzom i mieszkańcom okolicznych terenów, jak odpowiednio korzystać z dobrodziejstw rzek.

W 2014 roku wspólnie została przeprowadzona konferencja z nauczycielami w celu zaangażowania w projekt dzieci i młodzież szkolną powiatu limanowskiego w ramach kontynuacji projektu Zaadoptuj rzekę.

Ponadto PCE w 2014 roku współpracowało stale z Nadleśnictwami Limanowa i Stary Sącz, Gorczańskim Parkiem Narodowym, oraz z ok. 50 szkołami z terenu powiatu limanowskiego.

8. Wydawnictwa

W 2014 roku zostało wydanych 1061 sztuk toreb wielorazowego użytku, rozdawane są one bezpłatnie, na imprezach organizowanych przez powiat i innych. Zastąpienie foliówek torbami wielokrotnego użytku jest jednym najlepszych rozwiązań zmniejszających ilości „jednorazówek” na wysypiskach śmieci. Dodatkowym atutem jest oczywiście reklama powiatu. Każdy posiadacz takiej torby będzie dbał o jej stan, a więc będzie ona długo pełniła swoje funkcje użytkowe i reklamowe.

9. Informacja i media

Wszystkie informacje są na bieżąco uaktualniane na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Limanowej, oraz w prasie i radiu przez Wydział Promocji.

10. Efekty ekologiczne i społeczne i materialne

- Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu limanowskiego,
- Umiejętność przestrzegania zasad ładu i porządku w miejscach publicznych,
- Dostrzeżenie zagrożeń dla współczesnej cywilizacji wynikających z nieracjonalnego korzystania z zasobów środowiska i z nierównomiernego poziomu życia w różnych regionach świata,
- Przyciągnięcie uwagi społeczeństwa limanowskiego na problemy związane z ochroną gatunkową roślin naczyniowych na terenie powiatu,
- Posadzenie 498 drzew przy pomocy 2040 osób z 39 szkół
- Wywiezienie z urzędu 5,5 ton makulatury
- Powiat dofinansował wywóz 525,27 ton azbestu w kwocie 24 00,00 zł,
- Ilość osób w konkursach 94 z 49 szkół
- Wydanie toreb ekologicznych w liczbie 1061 szt.
- 2 konferencje w których łącznie wzięło udział 114 osób

11. Finansowanie

Zadania pn.

„Program edukacji „Program edukacji ekologicznej społeczeństwa w Powiecie Limanowskim IX edycja 2014 realizowany przez Powiatowe Centrum Ekologiczne”

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE ZAKRESU RZECZOWEGO	Okres realizacji zadania		Wartość (zł.)
		Data rozpoczęcia	Data zakończenia	całkowite nakłady brutto plan/wykonanie
1	2	3	4	5
1	Zakup nagród rzeczowych w „V Powiatowym konkursie wiedzy o ochronie przyrody” 4210	01.10.2014	30.11.2014	2 200,00/1 998,00
2	Zakup Toreb ekologicznych nakład 1061 szt. 4210	01.05.2014	30.09.2014	3 800,00/3 798,38
3	Zakup worków i rękawic na „Sprzątanie świata” 3 1000 szt. 4300	01.05.2014	30.10.2014	1 000,00/999,99
4	Organizacja Dnia Ziemi Wynajęcie autokaru 4300	01.04.2014	30.10.2014	500,00/499,99
5	Zakup pojemników na makulaturę do segregacji w urzędzie 4210	01.05.2014	30.10.2014	1 000,00/0
	Razem			8 500,00/7296,36